

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Erotemata Ecclesiastica

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Cap. XLVIII. De quarto Decalogi Præcepto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94604](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94604)

CAPUT XLVIII.

De Quarto Decalogi Præcepto.

1. *Quer.* Quid hoc præceptum jubeat? *Resp.* Honorare Parentes; quorum verborum appellatione continetur obligatio, quam habent 1. Filii erga Genitores, & è contra, quam Genitores tenent erga filios. 2. Item quam Maritus erga Uxorem, ac Uxor erga Maritum. 3. Quam inter se fratres, atque sorores. 4. Quam Domini erga famulos, & famuli erga Dominos. 5. Quam discipuli erga Magistros; nec non Magistri erga discipulos. 6. Quam Dicesesani erga Prælatum, & Prælati erga illos. 7. Quam Parochiani erga Parochum, & Parochi, sive Curati erga suos Parochianos. 8. Et tandem, quam Reges erga subditos, & hi erga Reges, ac Principes suos. Tolet. lib. 5. à cap. 1. usque ad cap. 10. Bonacina tom. 2. de Quarto Præcepto Decal. disp. 6. Cotton. lib. 3. Controvers. 6. & 7. Item lib. 4. Controvers. 9. & lib. 5. Controvers. 2. 3. & 5. nec non Controvers. 9. & 12. atque Tamburin. in Decalog. lib. 5. cap. 2. & seqq.

CAPUT XLIX.

De Obligatione Filiorum erga Genitores, & Genitorum erga Filios.

1. *Quer.* Quæ filii debeant præstare erga parentes? *Resp.* Debent præstare tria; Amorem, Reverentiam, & Obedientiam. Tamb. dict. lib. 5. cap. 2. §. 2. num. 1.

2. *Quer.* In quibus consistat Amor debitus à filiis erga suos parentes? *Resp.* Ut eos filii diligant amore interno; nam si odio interno eos prosequantur, mortaliter peccant, & tenentur hanc filiationis circumstantiam exprimere. Tamburin. in Opusc. de Exped. Confess. lib. 2. cap. 5. §. 1. & cap. 7. num. 48. Item amore externo; quia is, qui dure, & asperè agit cum parentibus, peccat. Sylvest. Verb. Filii, q. 22. Navar. in Man. cap. 14. num. 11. Ulterius, ne desint iisdem in Spiritualibus tempore mortis, & in exequendis testamentis morte secuta. Navar. ibidem num. 15. & Tambur. dict. lib. 5. in Decal. cap. 2. §. 2. num. 5. & 6. Ac etiam in temporalibus, subministrando alimenta, & alia necessaria ipsis Parentibus indigentibus. S. Thom. 2. 2. quest. 101. art. 2. Navar. dict. cap. 14. num. 12. & 13.

3. *Quer.* An filius teneaturolvere mutuam pecuniam habitam à Patre pro alimentis familiae, si ei Pater nulla bona reliquit? *Resp.* Esse celebrem Juristarum questionem, pro qua sunt hinc inde Doctores; sed magis probabile videtur, filium non teneri. Tambur. dict. cap. 2. §. 2. n. 7. & 8.

4. *Quer.* In quibus consistat Reverentia debita per filios Parentibus? *Resp.* In abstinentia à sequentibus. 1. A percussione; filii enim percutientes Patrem, vel Matrem, etsi leviter, peccant mortaliter. Navar. in Man. d. cap. 14. num. 12. Imò etsi solum attollant manus ad verberandum. Bona-

cin. dict. tom. 2. de Quart. Præcept. Dec. disp. 6. quest. 5. punct. 2. n. 4. & hic Patavii est casus reservatus non solum percussio, sed etiam verbalis contumelia. Idè 2. debent abstinere à maledicendis parentibus. 3. Ab accusandis iisdem parentibus de crimine, quamvis vero; excepta hæresi, & conspiratione in Principem. Azor. part. 1. lib. 2. quest. 13. Debent 4. Filii abstinere à contemptu Parentum, si devenerint in paupertatem; illos enim negligere, aut fugere ex contemptu, lethale peccatum est; secus, si ad evitandum aliquod grave incommodum. Tambur. dict. lib. 5. cap. 2. §. 2. num. 17.

5. *Quer.* Si Princeps det liberam facultatem occidendi bannitos, & talis sit Pater, An liceat filio illum occidere? *Resp.* Hanc esse insignem questionem Theologorum, ac Juristarum, quos citat Diana par. 8. tract. 7. resolut. 47. Quæ in Coordinato residet tom. 8. tract. 5. resolut. 41. & Tamburin. dict. lib. 5. in Decalog. cap. 2. §. 2. num. 15. & 16. ubi amplectitur opinionem negativam, nimis enim repugnat naturæ, ut filius possit occidere suum genitorem.

6. *Quer.* Quid comprehendat Obedientia, quam filii tenentur præstare Parentibus? *Resp.* Primò, quod obediant illis præcipientibus, ut vivant cum Dei timore, & caveant à peccatis; quare in his minus obedientes peccant mortaliter, & est circumstantia exprimenda in Confessione. S. Thom. 2. 2. quest. 104. art. 5. Angelus in Summ. Verb. Filius, num. 29. Et ego notavi de Pœnitentia decis. 27. n. 7. Secundò, quod obediant in iis, quæ sibi præcipiuntur à parentibus circa gubernationem domus; alias, si contemnant illos in re gravi, graviter peccant. Tambur. d. cap. 2. §. 2. num. 18.

7. *Quer.* An filii possint absque culpa contrahere matrimonium invititis parentibus? *Resp.* Cum distinctione; vel contrahunt cum dignis, & paræ conditionis absque ullo incommodo familiae? & non peccant. Vel contrahunt cum indignis, & cum dedecore familiae? Et tunc eos mortaliter peccare, docet Sanchez. de Matr. lib. 4. disp. 23. num. 9. ubi DD. Sed adhuc eos non peccare, ait Tambur. d. cap. 2. §. 3. num. 5. ob naturalem libertatem eligendi, quam maluit, sibi uxorem. Illud est certum, & experientia probatur; infelicia semper esse matrimonia contracta per filios invititis parentibus.

8. *Quer.* An filius invititis parentibus possit ingredi Religionem? *Resp.* Affirmative, nisi parentes, ejusve sorores graviter ejus auxilio indigeant. Sanchez lib. 4. in Decal. cap. 20. à num. 14. Tamburin. alios allegans d. lib. 5. in Decal. cap. 2. §. 5. per totum. Exemplum magnificum habemus de Doctore Angelico, qui reluctantis parentibus factus est Religiosus; ut in ejus Vita.

9. *Quer.* An è contra Parentes cogere possint suos filios ad ingrediendam Religionem? *Resp.* Negative, & qui sic eos cogunt, etiam solo meru reverentiali incidunt in Excommunicationem latam à Concilio Tridentino sess. 25. de Regul. cap. 18. Diana part.